

van bestraffing zou niet ontbreken en als dergelijke liquidaties er toe zouden leiden dat anderen zich in hun dienstbaarheid aan de vijand zouden intomen, dan zou men er ook een element van nationale zelfverdediging in kunnen zien. Of moest men er rekening mee houden dat de vijand en zijn handlangers met groter felheid zouden gaan optreden en bijvoorbeeld op die liquidaties zouden reageren met zware represailles? Dan zouden die represailles in hun uitwerking op de bevolking de verzetsgeest ten goede komen en de illegaliteit versterken. Er zouden slachtoffers vallen – misschien schuldige, stellig ook onschuldige. Mocht men daar tegenop zien? Dagelijks verloren duizenden militairen en burgers der bondgenoten het leven, en vergeleken vooral met de offers die de volkeren der Sowjet-Unie brachten, leken die van het Nederlandse volk onbeduidend. Het werd tijd dat de Nederlanders een actiever aandeel namen in de gigantische strijd waarin nagenoeg de gehele mensheid betrokken was!

Gedachtengangen als deze waren het die met name in de hoofdzakelijk uit jeugdigen bestaande Amsterdamse verzetsgroep CS-6 naar voren kwamen. De Haagse zenuwarts en communist dr. G. Kastein, ouder dan zij maar even driest, stimuleerde hen in die richting. Van belang was dat Kastein in nauw contact stond met Gerben Wagenaar, een van de leiders van de sabotageorganisatie der illegale CPN (het Militair Contact). Aanvankelijk beschouwde men overigens in die kring de liquidatie van de hoofden van de Nederlandse departementen als urgenter en nuttiger dan het uit de weg ruimen van prominente NSB'ers die, hoe abject hun rol ook was, geen werkelijke machtsposities innamen. Kastein deelde dat inzicht. Hij was het dan ook die, vermoedelijk omstreeks midden januari '43, samen met Wagenaar een explosieve lading naar binnen wist te smokkelen in de zaal in het departement van binnenlandse zaken waar het college van secretarissen-generaal veelvuldig vergaderde. Het schijnt dat de wekker die aan de lading bevestigd was, iets te luid tikte waardoor het complot mislukte. Nieuw complot! Elke week zou op een vaste dag en op een vast uur een vooraanstaand helper van de vijand geliquideerd worden – Wagenaar had er geen bezwaar tegen dat Mussert bovenaan het nieuwe lijstje kwam te staan. Niet dat een aanslag op deze een eenvoudige zaak was! Nagenoeg overal waar Mussert zich vertoonde, had hij gewapende leden van zijn Lijfwacht in zijn onmiddellijke omgeving.

Er was aan dit nieuwe plan nog geen uitvoering gegeven, toen op donderdagavond 4 februari de namen van Musserts 'gemachtigden' gepubliceerd werden. 'Generaal Seyffardt, gemachtigde voor het Nederlands Legioen', las men. Of méér dan dat? Zou *hij* in een kabinet-Mussert de minister van defensie worden, belast met het oproepen van dienstplichtigen voor het Oostelijk front? Dan leek het nuttig, hem als eerste uit te schakelen. Kastein